

Når freden begynder, starter konflikterne

Ny bog undersøger, hvordan Danmark håndterede straf, flygtninge og helte efter besættelsen – og hvorfor beslutningerne stadig rækker ind i nutiden.

Maj 1945 markerede ikke blot afslutningen på den tyske besættelse, men også begyndelsen på et politisk og socialt opgør. På få måneder stod danske myndigheder over for tusindvis af internerede kollaboratører, hundredtusinder af flygtninge og unge modstandsfolk, som ikke uden videre lod sig føre tilbage til hverdagen.

I *De udstødte, de uvelkomne og de beundrede. Danmark efter besættelsen* undersøger historikere det åbne øjeblik, hvor den danske stat skulle genoprette orden, sikre retfærdighed og holde sammen på et samfund præget af had, håb og udmattelse. Forfatterne viser, hvordan beslutninger om straf, internering, resocialisering og sociale indsatser blev truffet under massivt tidspres – og hvordan pragmatiske løsninger fik konsekvenser langt ud over efterkrigsårene.

Med nyt arkivmateriale afdækker forfatterne, hvordan forskellige grupper i praksis blev behandlet som et samlet samfundsproblem – mennesker, der skulle kontrolleres, hjælpes, afradikaliseres eller bringes tilbage til civilt liv. Politikerne og staten greb ind med nye former for socialpolitik og demokratifremmende tiltag, der pegede fremad.

Bogen viser, hvordan spørgsmål om fællesskab, menneskesyn og sammenhængskraft blev afprøvet i praksis, og den taler derfor også ind i nutidige diskussioner om flygtningestrømme, radikalisering, medborgerskab og statens rolle i krisesituationer.

Forfatterne er: Dorte Kook Lyngholm (Viborg Museum), Heidi Vad Jønsson (Syddansk Universitet), John V. Jensen (Vardemuseerne), Klaus Petersen (Syddansk Universitet), Mathilde Skaarup Marker (Frøslevlejrens Museum/Nationalmuseet), Morten Baarvig Thomsen og Søren Werther Kjær Rasmussen (begge Syddansk Universitet). Henrik Lundtofte (Historisk Samling fra Besættelsestiden ved Vardemuseerne) er forfatter og tillige bogens fagredaktør.

De udstødte, de uvelkomne og de beundrede udkommer den 12. marts på Nord Academic / Gads Forlag. Hardcover, 368 sider, vejl. pris: 349,95 kr. For mere info, kontakt forlagsredaktør Rikke Kensinger på rk@gad.dk/22 649046.